

Budnik

ISSN 1408-7405

55

marec/2005

GLASILO SINDIKATA STROJEVODIJ SLOVENIJE

VOLITVE SSSLO 14.-16. MAREC 2005

IZ TE ŠTEVILKE

Beseda predsednika

ZAUPATI TISTIM, KI BODO POZITIVNO PRISTOPILI K PROJEKTOM SINDIKATA

Mandat sedanji sestavi organov Sindikata strojevodij Slovenije se izteka in volitve so znova pred nami.

Štiri leta, če se ozrem nazaj, so hitro minila, pa vendar se je v tem obdobju zgodil velik projekt – imenovan referendum. Koliko truda in znoja, seveda tudi znanja je bilo vložena v ta projekt, kolikšno vrednost in kakšne učinke – posledice – je pustil za sabo, bomo najlažje ocenjevali iz večje zgodovinske distance, zdaj pa vendarle lahko trdimo: »vleko smo ubranili pred razsutom.« S tega stališča smo bili nadvse uspešni.

Če bi moral narediti nekakšen povzetek delovanja oziroma sodelovanja s člani skupščine in s predsedniki območnih odborov, bi lahko mirne duše izjavil, da je bilo v veliki večini dobro. Pa to ni moj današnji namen. Moj današnji namen je spodbuditi razmišljanje o naši prihodnosti. Vsekakor je treba razmišljati najmanj dvostezno na to temo: Koga in zakaj bomo volili v organe sindikata, da bomo zagotovili še nadaljnje uspešno delovanje sindikata, ali pa bomo nasedli nekaj provokatorjem, ki vedno znova poskušajo prodajati nekakšne puhle zgodbe in kot običajno, v času volitev ugotavljajo slabo delo sindi-

kata, v medvolilnem obdobju pa ne zmorejo konstruktivnih predlogov.

Drugo področje je seveda pomembno za nadaljnje delo na področju pravic, ki izhajajo iz dela; to so seveda plače, ki so najpomembnejše, ob tem pa še delovne razmere, in to v obliki dobrega razporeda dela, dela v ustreznem delovnem okolju, tj. – voznških kabinah.

Področje plač je vsekakor pomembno. Urejamo ga v kolektivni pogodbi, kjer je potrebna velika potrpežljivost, tako v primeru medsindikalnih usklajevanj, še bolj pa na področju usklajevanj s predstavniki lastnikov. Da smo na tem področju bili uspešni, najbrž ni dvoma. Kako bomo delovali naprej, pa je ponovno odvisno od izida volitev, oziroma od tega, kdo bo izvoljen za predsednika posamezne območne organizacije, katere posameznike bomo izvolili v skupščino, kdo bodo novi podpredsedniki, kakšna bo sestava statutarne komisije itd. Pri odločanju o tem, koga bomo obkrožili na volilnem lističu, je prav, da premislimo o tem, ali tisti, ki se sami ponujajo, tudi v obliki pisne propagande, imajo odgovore na vprašanja, ki jih sami javno zastavljajo. Vprašati se moramo, kdo je tisti, ki zna, kdo je tisti, ki bo zmožel se na tak način odločiti in dati svoj glas tistemu, ki se bo pozitivno loteval projektov sindikata. Enako velja za druga področja delovanja sindikata.

Verjamem, da bo kmečka logika med našimi člani prevladala in da se boste odločili za predloge, ki jih je podprl sindikat.

Drago Torej

LETOŠNJE VOLITVE

Da izrazim in napišem nekaj misli ob letošnjih volitvah v okviru našega sindikata, sem se odločil, ko sem poslušal oziroma prebral nekatere pretekle in tudi današnje predstavitve posameznikov, ki so oziroma nameravajo kandidirati na posamezne funkcije v našem sindikatu.

Pri tem izhajam iz prepričanja, da med nami ne obstaja nič pomembnejšega, kot to, da imamo možnost, da se z določenimi stvarmi ne strinjamo.

Zakaj gre?

Tudi sam verjamem, da lahko populizem na kratki rok prinese določene učinke, toda mene, kot člana sindikata, od kandidatov zanima predvsem:

1. V kakšni višini in na kakšen način tudi v prihodnje doseči usklajevanje oziroma **po-večanje izhodiščnih plač**, preko katerih bo realna rast naših plač primerljiva z

rastjo naše produktivnosti in bo njena višina primerljiva tudi z okolico, v kateri živimo.

2. Kako in na kakšen način **doseči usklajevanje izhodiščnih plač z določenim odstotkom**, ne pa z enakimi nominalnimi zneski, ki se ne všttevajo v osnovo za izračun dodatkov, saj se s tem počasi, a vztrajno rušijo vzpostavljena razmerja med posameznimi delovnimi mesti, in to zahteva večina ostalih sindikatov na železnici.

3. Kako in na kakšen način ob prenovi plačnega sistema, do katerega bo prej ko slej prišlo, **zagotoviti ustrezna razmerja med posameznimi poklici** oziroma delovnimi mesti znotraj železnice, saj nas včasih ta razmerja boljijo bolj, kot pa sama višina plače.

4. Kako in na kakšen način **ohraniti oziroma na novo definirati dodatke**, ki izhajajo iz naše razporeditve delovnega časa, ko pa že za te, ki jih imamo, javnost trdi, da so nadpovprečni, nekateri znotraj železnic pa celo zahtevajo, da se ne izplačujejo v odstotkih od osnovne plače, temveč vsem v enakih nominalnih zneskih.

5. Kako in na kakšen način, v okviru najavljene **reformne beneficirane delovne dobe**, to tudi v prihodnje **ohraniti**, če pa je to za nekatere boniteta, ki nažira Slovenske železnice.

6. Kako in na kakšen način **doseči nadoomeščanje naših upokojenih sodelavcev** z novimi zaposlitvami, da bomo imeli zadostno rezervo in s tem manj nered-

nosti v turnusih in več možnosti pri izrabljanju letnih dopustov.

7. Kako in na kakšen način s turnusi **zagotoviti enakomerno obremenitev ljudi in čim lepše izmene** in njihovo zaporedje ter se pri tem izogniti tako konfliktom med posameznimi sekcijami, v zvezi z delitvijo vlakov, kot elitizmu znotraj nas, ki je včasih zelo opazen.

8. Kako in na kakšen način **zagotoviti nove pogodbe o zaposlitvi** vsem našim članom, ki so opravili prekvalifikacijo oziroma dokvalifikacijo iz pomočnikov ali strojevodij za premik za strojevodjo.

9. Kako in na kakšen način **odpraviti nered na področju predpisov**, ki urejajo varnost in urejenost železniškega prometa, ki nam vsak dan povzročajo težave pri našem delu.

10. Kako in na kakšen način **odpraviti tako imenovano dvojno kaznovanje** za kršitve delovnih obveznosti, ko je delavec najprej kaznovan v okviru disci-

plinskega postopka, nato pa še v okviru obravnave pri sodniku.

11. Kako in na kakšen način **zagotoviti čimprejšnjo namestitev klimatskih naprav** na vsa vlečna vozila in uveljaviti tudi naše druge predloge za izboljšanje delovnih razmer in pri tem razrešiti problem azbesta, ki se pri tem pojavlja.

12. Kako in na kakšen način **preprečiti razbitje Slovenskih železnic** na več samostojnih družb in razdelitev vleke med potniški in tovorni promet in s tem preprečiti vse negativne posledice, ki iz tega izhajajo in tej naši vleki, v okviru enovitega podjetja, zagotoviti status, ki ji gre.

13. Kako in na kakšen način zagotoviti **enotno delovanje našega sindikata**, preprečiti nesoglasja med posameznimi območnimi odbori, razreševati notranje konflikte med posameznimi skupinami ali posamezniki in vsem članom našega sindikata, ne glede na to, v katerem območnem odboru so, zagotoviti enake pravice, ki izhajajo iz samega članstva.

14. Kako in na kakšen način **vzpostaviti in graditi ustrezen način sodelovanja z drugimi sindikati** na Slovenskih železnicah.

15. In nenazadnje, kako in na kakšen način **skrbeti tudi za nadaljnji obstoj in ustrezen razvoj Slovenskih železnic**, v okviru katerih imamo možnost služiti si naš vsakdanji kruh in upati, da bomo mirno dočakali vsak svojo zasluženo upokojitve.

16. In zato ker verjamem, da so odgovori na navedena vprašanja, ki bi jih lahko bilo še več, ključni za nadaljnje delo našega sindikata, izrabljam v uvodu zapisano možnost, da se s tistimi, ki te odgovore zane-marjajo, ne strinjам.

Za to gre!

S spoštovanjem!

sekretar SSSLO
Silvo Berdajs

Med 14. in 16. marcem bomo izvolili člane skupščine ter predsednike območnih odborov za mandatno obdobje 2005–2009

ZLATKO RATEJ EDINI KANDIDAT ZA PREDSEDNIKA SINDIKATA STROJEVODIJ SLOVENIJE

V skladu z rokovnikom razpisanih volitev v organe Sindikata strojevodij Slovenije so bila do 25. februarja znana vsa imena kandidatov, ki kandidirajo za posamezne funkcije v našem sindikatu.

Najbolj poenoteno smo se organi sindikata lotili kandidature za najpomembnejšo funkcijo v sindikatu, tj. funkcijo predsednika SSSLO. Dosedanji podpredsednik SSSLO **Zlatko Ratej**, ki se je v minulih letih kalil kot predsednik območnega odbora Celje in predsednik prometne komisije SSSLO, je po mnenju glavnega odbora in po mnenju večine območnih odborov najprimernejši kandidat za to funkcijo. Velik delež omenjeni podpora pa kandidatu za predsednika daje njegova izkušnost. Po minulih ali skorajšnjih upokojitvah nekaterih najvidnejših sindikalistov SSSLO ima **Zlatko Ratej** eno najdaljših sindikalnih »kilometrini«. To pa je valuta, ki je pri delu sindikalnega predstavnika zelo pomembna in obenem nenadomestljiva. Enotna podpora organov sindikata omenjeni kandidaturi kaže na to, da znamo zaupati kandidatu, ki se je v svojem delu že izkazal, skalil in ki bo vodnje sindikata gradil na pozitivnih izkušnjah našega dela v preteklih letih.

Bolj pestro bodo potekale volitve za mesto dveh podpredsednikov v sindikatu. V roku so prispеле kandidature za **Sergija Birso**, ki ga je predlagal OO Nova Gorica, **Marka Janežiča**, ki ga je predlagal

OO Ljubljana, **Gorazda Senico**, ki ga je predlagal OO Zidani Most, in **Dobrivoja Subiča**, ki ga je predlagal OO Divača. Osebnostno bi si želel, da bi se poleg upoštevanja osebnih kvalitiet in referenc posameznih kandidatov pri odločanju o dveh podpredsednikih, če je to le mogoče, upošteval kriterij uravnotežene kadrovske zastopanosti najpomembnejših funkcij sindikata med območne odbore vseh treh sekcij. Ne glede na to pa je bila tudi na glavnem odboru podana presoja, da so vsi kandidati kakovostni in primerni za opravljanje te odgovorne funkcije.

S podobno enotnostjo, s kakršno smo potrdili kandidature za mesto predsednika SSSLO, so bile večinsko potrjene še kandidature za mesto predsednika nadzornega odbora in mesto predsednika statutarne komisije SSSLO. Velika večina nas meni, da sta **Milan Mikl** za funkcijo predsednika nadzornega odbora in **Silvo Berdajs** za funkcijo predsednika statutarne komisije SSSLO najprimernejša kandidata.

Za mesto dveh članov v nadzornem odboru pa se bodo potegovali: **Franci Bergant** na predlog OO Ljubljana, **Dario Birsa** na predlog OO Nova Gorica, **Ervin Dolgan** na predlog OO Divača, **Jurij Krajnik** na predlog nadzornega odbora in **Vladko Vukovič** na predlog OO Maribor.

Za mesto člana statutarne komisije je od

območnih odborov prispelo toliko kandidatur (4), koliko se jih dejansko voli. Kandidati za člana statutarne komisije so na predlog OO Maribor **Beno Marko**, na predlog OO Divača **David Mahnič**, na predlog OO Zidani Most **Peter Misja**, na predlog OO Ljubljana pa **Jadranko Tomič**.

Volitve za najodgovornejša mesta v organih sindikata bodo na prvi seji novozvoljene skupščine, predvidoma v drugi polovici aprila.

Zdenko Lorber

RESOLUCIJA ZA ENOVITOST SLOVENSkih ŽELEZNIC POVEZALA ŽELEZNIŠKE SINDIKATE

V zadnji številki Budnika smo na teh straneh podrobno opisovali vsebino koalicijske pogodbe nove vladne koalicije. Med drugim smo takrat zapisali, da bo koalicija zagotavljala enovitost Slovenskih železnic

in s tem povezano varnost in urejenost železniškega prometa. Že takrat smo zapisali, da gre za veliko dejanje in usmeritev vlade, ki je v duhu večine zaposlenih na Slovenskih železnicah. Posledično je zara-

di tega minister za promet že imenoval posebno delovno skupino, ki bo v prihodnjem obdobju prečesala železniško zakonodajo (predvsem Zakon o privatizaciji in preoblikovanju železniškega prometa) z

namenom slediti usmeritvam koalicijske pogodbe.

Da se vladi Republike da jasen signal, s katerim bi jo pozvali, da čim hitreje uveljavijo predlogi sprememb zadevne zakonodaje in da se v zvezi s tem ugotovi in poenoti klima predstavnikov zaposlenih v našem podjetju, je prišlo do zamisli o sprejetju posebne resolucije. Vsebinsko resolucije

bi lahko primerjali z vsebinami pisnih dokumentov, spisanih pred referendumom za obstoj Slovenskih železnic. Besedilo te resolucije tako sledi poglavitni ideji vseh tistih, ki smo pred tremi leti organizirali omenjeni referendum. Zaradi tega je seveda pohvalno, da so se k tokratnemu podpisu Resolucije pridružili vsi predstavniki železniških sindikatov. Predobro nam je namreč znana

zgodba preteklih let, ko so nas različni pogledi o naši skupni prihodnosti stali veliko nepotrebne časa in energije.

Če bo vlada držala svoje koalicijske obljube in sindikati trdno stali za svojimi podpisi v omenjeni resoluciji, potem bo naša prihodnost tudi dejansko zaokrožena znotraj enovitega sistema Slovenskih železnic. In tako je tudi prav!

Ob ugotovitvi, da veljavni Zakon o preoblikovanju in privatizaciji javnega podjetja Slovenske železnice, d.d., razbija enotne slovenske železnice na več, delno povsem samostojnih družb, ki niso sposobne zagotavljati enovitosti vodenja in upravljanja, upoštevajoč dejstvo, da lahko varen in urejen železniški promet v interesu uporabnikov zagotavljamo zgolj v enovitem sistemu, ob jasno izraženi volji, da bi tudi v prihodnje svoje delo opravljali v družbi, ki jim bo zagotavljala ekonomsko in socialno varnost, normalne delovne razmere ter varno delo, ter izhajajoč iz zavez in pogodb, katerih realizacijo si je za cilj postavila vlada Republike Slovenije v mandatnem obdobju 2004–2008 in ki jih v delu, ki se nanašajo na železniški promet v celoti podpiramo

smo sindikati (podpisniki) in svet delavcev HSŽ, 17. februarja 2005 sprejeli naslednjo

RESOLUCIJO

Podpisniki te resolucije pričakujemo, da bo Vlada Republike Slovenije, v najkrajšem možnem času pripravila in zagotovila sprejem nove zakonodaje na področju železniškega prometa, ki bo zagotovila predvsem:

1. Enovitost Slovenskih železnic
2. Da se bodo znotraj enovitega podjetja, v okviru posameznih poslovnih enot, opravljale najmanj naslednje dejavnosti:
 - vzdrževanje železniške infrastrukture,
 - vodenje železniškega prometa
 - prevoz potnikov v notranjem in mednarodnem prometu,
 - prevoz blaga v notranjem in mednarodnem prometu,
 - opravljanje vleke vlakov,
 - opravljanje tehnično vagonске dejavnosti.
3. Da bo vse premoženje in obveznosti, ki so bile z delitvenim načrtom prenesene na odvisne družbe, znotraj Holdinga Slovenskih železnic, d. o. o., preneseno nazaj na enovite slovenske železnice.
4. Da bo morebitno privatizacijo in dokapitalizacijo mogoče izvesti le na ravni enovitih slovenskih železnic in sicer na način, da država še vedno ohrani večinski delež in s tem prevladujoč vpliv.

Sindikat delavcev železniške dejavnosti Slovenije
Sindikat železniškega prometa Slovenije
Sindikat železniškega transporta Slovenije
Samostojni sindikat progovzdrževalne dejavnosti Slovenije
Sindikat vzdrževalcev železniških voznih sredstev Slovenije

Sindikat strojevodij Slovenije
Sindikat železničarjev Slovenije
Sindikat vzdrževalcev lokomotiv Moste
Sindikat vozovnih preglednikov Slovenije
Svet delavcev Holdinga Slovenske železnice

Aktualno

OBDAVČITEV TERENSKEGA DODATKA NAS JE NEGATIVNO PRESENETILA

V sklopu nove Uredbe o višini povračila stroškov v zvezi z delom in drugih dohodkov, ki se ne všttevajo v dohodninsko osnovo (več o tem ob koncu tega Budnika), nas je negativno presenetila sprememba določbe, ki ureja obdavčitev terenskega dodatka. V skladu z novo uredbo je neobdavčen terenski dodatek le v primeru, da delavec najmanj dva dni zaporedoma dela in prenočuje zunaj kraja svojega običajnega prebivališča in zunaj kraja sedeža delodajalca. Ker v okviru nam znanega dela v izmenah izvršilnih železniških delavcev omenjeni pogoj uredbe ni uresničen, je postal celoten znesek prejetega terenskega dodatka predmet obdavčitve. Navedeno je še posebej prišlo do izraza ob primeru izplačila plače za mesec januar, ko je v nekaterih sekcijah, ki jim ni uspelo pravočasno obračunati spremembe, le-ta bil obračunan za dva meseca. Znesek odbitega davka in obračunanih prispevkov je pričakovani prejemek terenskega dodatka zmanjšal za dobrih 50 odstotkov. Nejevolje zaradi tega ni manjkalo.

Naš sindikat je takoj ob seznanitvi z navedenim problemom stopil v akcijo, da se škodljiva določba nove uredbe odpravi. V zvezi s tem je bilo nestrinjanje z novo uredbo jasno izraženo že na prvi seji Ekonomskega socialnega sveta po sprejemu uredbe, kjer se je posledično temu minister za delo zavezal, da bo ob pomoči posebne delovne skupine, ponovno proučil omenjene sporne člene. V okviru akcije, kako doseči spremembo omenjene uredbe, je bil sprejet predlog teksta sprememb uredbe, ki so jo poleg železniških sindikatov podpisali še v sindikalnih centralah Alternativa, KNSS Neodvisnost in v Zvezi sindikatov Solidarnost. Poleg tega so bili naši predstavniki na pogovoru pri državnem sekretarju Ministrstva za delo, kjer so ga o posledicah omenjene uredbe podrobno seznanili.

V času pisanja tega prispevka dogovori o spremembah omenjene uredbe še potekajo.

NAŠ ZAHTEVK PO USKLADITVI PLAČ NAJ BI LETNE ODHODKE ŽELEZNICE POVEČAL ZA VEČ KAKOR TRI MILIJARDE TOLARJEV

Tako je zatrdil minister za promet mag. Janez Božič, potem ko se je vlada seznanila z našim predlogom sprememb Tarifne priloge kolektivne pogodbe za dejavnost železniškega prometa. Vlada je v sklopu obravnave predloga imenovala tudi pogajalsko skupino, ki jo vodi predstavnik Ministrstva za promet, sestavljajo pa jo še člani Ministrstva za finance in delo ter trije člani Holdinga Slovenske železnice.

V času priprave tega prispevka se pogajanja še niso začela, kar kaže na to, da se ponavlja zgodba o nepripravljenosti pravočasno začeti pogajanja, kar je spretno prakticirala že prejšnja vlada. Že prva izjava ministra v zvezi z našim predlogom sprememb pa kaže na to, da bodo pogajanja trda in mukotrpna.

IMAMO NOV NADZORNI SVET NAŠEGA PODJETJA IN NOVEGA DIREKTORJA AGENCIJE ZA VARNOST ŽELEZNIŠKEGA PROMETA

Vlada je v novi nadzorni svet Holdinga Slovenskih železnic imenovala državnega sekretarja dr. Petra Verliča, sekretarko v finančnem ministrstvu Lucijo Gregorič, podsekretarja Ministrstva za delo Franca Pristovška, župana Škofje Loke Jožeta Jurkoviča, državno sekretarko v gospodarskem ministrstvu Adrijano Starino Kosem in dr. Bogdana Zgonca, ki velja za strokovnjaka s področja poznavanja železnic.

S strani zaposlenih, ki jih je na svoji seji izvolil svet delavcev HSŽ, pa bodo v novem devetčlanskem nadzornem svetu sedeli: predsednik sveta delavcev Silvo Berdajs,

Budnik

Jože Pavšek iz sindikata železniškega prometa ter Nikola Kneževič iz sindikata železniške dejavnosti.

Po opravljenem javnem razpisu je vlada za novega direktorja Agencije za železniški promet imenovala univ. dipl. ing. prometa Rajka Sotlarja, ki je zaposlen v Agenciji vse od njene ustanovitve, poučuje pa tudi na Višji prometni šoli v Mariboru. Rajko Satler je nadomestil dosedanjega direktorja mag. Antona Medveda.

PRIHODNJE LETO NAJ BI NA SLOVENSКИH ŽELEZNICAH DOBILI KONKURENCO

Adria Transport se imenuje podjetje, ki sta ga ustanovila Luka Koper in Graz Koflach-Bahn und Busbetrieb z namenom dejavno poseči v organizacijo in izvajanje železniških prevozov. Urad za varstvo konkurence je omenjenemu podjetju že izdal soglasje za ustanovitev podjetja, ki pa ga še čaka soglasje in pridobitev licenc javne Agencije za železniški promet. Glede na uradni odziv našega podjetja se nam prihodnjega konkurenta naj ne bi bilo treba bati. Vsekakor pa bo zelo zanimivo opazovati razvoj podjetja, ki nam kot prvo v Sloveniji najavlja konkurenco pri izvajanju naših storitev.

Ali bo na naših tirih podjetje Adria Transport prvi konkurent SŽ?

Sprejet Pravilnik o odgovornosti delavcev za kršitve pogodbenih obveznosti

UREDILI SMO PODROČJE, KI JE DOSLEJ VELJALO ZA NEUREJENO

Na neurejenost področja ugotavljanja kršitev pogodbenih obveznosti smo v minulem obdobju veliko opozarjali. Stanje, ki je povzročalo veliko hude krvi vsem, ki so bili udeleženi v posameznih disciplinskih postopkih, je trajalo vse od uveljavitve novega Zakona o delovnih razmerjih. Zakon je sicer začel veljati v začetku leta 2003. Poleg neizoblikovanih kriterijev za izrek posameznega ukrepa in visokih izrekov posameznih denarnih kazni nas je v podjetju najbolj motila »dvojnost izrekanja« posameznih disciplinskih ukrepov. Kar praksa je bila, da je disciplinski ukrep, ki ga je na podlagi opravljenega zagovora z delavcem izrekel matični šef sekcije, poslovodstvo brez dodatnih argumentov ne utemeljeno zvišalo.

Tako stanje je bilo zato treba urediti. Ob tem je treba poudariti, da Zakon o delovnih razmerjih, ki temu področju namenja le osem členov, socialne partnerje v podjetju ne napotuje, da morajo tak pravilnik sprejeti. Ker ni znano, da bi katero podjetje v Sloveniji že sprejelo podoben pravilnik, je videti, da na tem področju orjemo ledino. In ker tak pravilnik ne nastane sam od sebe, moram ob tem podati priznanje vsem tistim, ki so v okviru našega sindikata delali na tem, da je bil pravilnik v taki obliki sploh sprejet.

Pravilnik ureja tudi področje rednih in izrednih odpovedi pogodbe o zaposlitvi

Pravilnik poleg obravnave disciplinskih odgovornosti za kršitve pogodbenih obveznosti podrobneje ureja primere rednih in izrednih odpovedi pogodbe o zaposlitvi. Pravilnik v svoji vsebini določa, kaj so resni in utemeljeni razlogi, na podlagi katerih lahko delodajalec redno odpove pogodbo iz krivdnih razlogov. Po tem pravilniku so ti razlogi; če je delavec ponovil kršitev (isto ali novo), če je delavec storil kršitev naklepno in če je nastala materialna škoda v znesku, ki je večji od deset tisoč evrov.

Za nas pozitivno je mogoče oceniti tudi v pravilniku določeni rok veljavnosti pisnega opozorila delodajalca, ki je prvi pogoj za odpoved pogodbe iz krivdnega razloga. Po tem, kar na to temo določa Zakon o delovnih razmerjih velja, da bi pisno opozorilo, ki ga delavec enkrat prejme, lahko negativno učinkovalo na delavca ves čas trajanja njegovega dela pri delodajalcu. Po tem pravilniku tovrstno opozorilo učinkuje le šest mesecev, po tem roku pa delavec nad sabo več nima bremena učinka tega opozorila.

Poleg redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi pa zakon predvidena še izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi (delavec v tem primeru ne prejme odpravnine). Da na tem področju delavci ne bi bili prepuščeni samovoljni oceni delodajalca, kdaj jim izredno odpovedati pogodbo, je v tem pravilniku določeno, da se izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi iz krivdnih razlogov v primeru, če je bila povzročena smrt ali huda telesna poškodba ene ali več oseb, če so bila ogrožena človeška življenja ali je bila povzročena materialna škoda, ki presega 20 tisoč evrov, oziroma če je bil ogrožen ali bistveno moten delovni proces.

Disciplinske sankcije so znane – višine denarnih kazni odslej nižje

Po tem pravilniku je delavec disciplinsko odgovoren, kadar je naklepno ali iz malomarnosti kršil pogodbene in druge obveznosti iz delovnega razmerja. Pravilnik jasno določa, katere kršitve je mogoče šteti med hujše kršitve pogodbenih obveznosti in katere kršitve med tako imenovane druge kršitve pogodbenih obveznosti.

Če se ugotovi, da je delavec odgovoren za posamezno kršitev, se mu po tem pravilniku lahko izrečejo naslednje sankcije: opomin, javni opomin, denarna kazen v višini do največ 15 odstotkov (v drugih panogah imajo višje odstotke) od njegove bruto plače za čas do treh mese-

cev (prej do 6 mesecev) in ukrep razporeditve na druga dela in naloge. Zadnji ukrep je posledica določil, ki jih pozna Zakon o varnosti v železniškem prometu in ne izhaja iz Zakona o delovnih razmerjih. Pomembno je poudariti, da je ta pravilnik za te primere določil nekaj pomembnih omejitev. Med te je mogoče šteti omejitve, da sme delodajalec delavca razporediti na druga dela in naloge za čas, ki ne more biti daljši od treh mesecev, in da plača, ki bi jo na takem delovnem mestu prejemal, ne more biti nižja za več kakor 15 odstotkov od plače, ki jo je delavec prejel v mesecu pred izrečenim ukrepom.

Skrajšani postopek – novost, ki bo ob pisnem soglasju delavca v praksi najbolj pogosto uporabljen način izrekanja disciplinskih izrekov

Pomembna novost, ki jo prinaša ta pravilnik, pa se nanaša na možnost uporabe skrajšanega postopka, ko je delavec hujše kršil pogodbene in druge obveznosti iz delovnega razmerja. V primeru vodenja takega postopka bo delodajalec delavca seznanil z očitano kršitvijo in ga hkrati seznanil z višino sankcije. Denarna sankcija v primeru skrajšanega postopka ne more biti višja od 15 odstotkov bruto plače za največ en mesec. Delavec bo imel po tej seznanitvi pet dni časa, da se odloči (na njegovo željo bo o tem obveščen tudi sindikat, ki bo lahko podal pisno mnenje), ali se strinja s takim postopkom in z višino denarne sankcije. V primeru njegove pisne privolitve bo tak postopek z znano sankcijo končan. Če se s tem ne bo strinjal, pa bo potekal »običajni« disciplinski postopek, ki vključuje tudi možnost delavčevega zagovora in na morebitni izrek ukrepa v tem postopku (v okviru disciplinskih ukrepov, navedenih v zgornjem odstavku) tudi možnost uveljavljanja pravnega varstva pred delovnih sodiščem.

Kdo in na kakšen način bo v prihodnje odločal o disciplinskih sankcijah

O disciplinskih ukrepih delavcev bodo v prihodnje odločali zakoniti zastopniki družbe in vodstveni delavci – na primer šefi sekcij – ki jih ti pooblastijo v skladu z zakonom in KPDŽP. Pred izdajo sklepa o disciplinski odgovornosti bo moral tisti, ki odloča o disciplinskem ukrepu, pridobiti od Službe za pravne zadeve mnenje o pravilnosti, zakonitosti in ustreznosti predlaganega disciplinskega ukrepa. To mnenje pa ne bo potrebno v primeru skrajšanega postopka.

Če pravna služba ne bo posredovala ustreznega mnenja in bo postopek vrnjen v ponovno odločanje zaradi ugotavljanja dodatnih dejstev, se bo moral ponovno opraviti zagovor delavca. Prav tako se bo moral ponovno opraviti zagovor delavca, če bo organ, ki bo odločal o delavčevi krivdi, izrekel strožjo sankcijo od tiste, ki jo bo kot ustrezno ocenila služba za pravne zadeve.

Torej lahko kot pozitivno ugotovimo, da se sprememba prvotno predlaganih ukrepov ne bo zgodila brez dane možnosti ponovnega zagovora delavca.

Vodenje postopka, vloga sindikata, zastaralni roki in odškodninska odgovornost delavca

Na zadnjih straneh pravilnik določa načela vodenja postopka, njegov potek ter

ob tem opredeljuje potrebne vsebine pisnih sklepov o disciplinski odgovornosti delavca. Opredeljena je tudi vloga sindikata v navedenih postopkih, ki jo že podrobneje opredeljuje Zakon o delovnih razmerjih. Sindikat ima tako v navedenih postopkih možnost podati pisno mnenje v roku osmih dni po uvedbi postopka, ima pa tudi pravico udeležiti se zagovora delavca ter ob tem podati vsa dejstva, pomembna za odločitev, in izjasniti se o vseh pravnih in dejanskih vprašanih omejenega postopka.

Uvedba disciplinskega postopka zastara v roku enega meseca, ko se je za kršitev in storilca izvedelo, oziroma v roku treh mesecev, ko je kršitev nastala. Potek vodenja postopka ne sme biti daljši od treh mesecev (šteje se čas, ko je bila delavcu izročena obdolžitve), izvršitev disciplinske sankcije pa zastara v roku 30 dni po vročitvi sklepa o disciplinski odgovornosti.

V sklopu disciplinskega postopka pa lahko poteka tudi postopek odškodninske odgovornosti delavca. Pri tej odločitvi se mora upoštevati višina povzročene škode, stopnja odgovornosti in delavčeva plačilna sposobnost. V primeru ugotovitve odškodninske odgovornosti se delodajalec z delavcem sporazume o načinu povračila škode. Če delavec obročno odplačuje povzročeno škodo, njegov mesečni obrok ne more preseči 20 odstotkov mesečne neto plače delavca.

Sklepna misel

Ukvarjati se z disciplinskimi in odškodninskimi postopki oziroma s postopki, kjer lahko pride do krivdne odpovedi pogodbe o zaposlitvi, pomeni stresno situacijo tako za delavce, ki so v teh postopkih udeleženi, kot za predstavnike sindikata, od katerih se pričakuje pomoč prizadetemu. Dodatno nervozo temu je v minulem obdobju povzročalo neurejeno stanje, ko so se disciplinski ukrepi izrekli kar počez in brez pravih podlag oziroma enotne ureditve.

Opisani pravilnik vnaša red na to področje. Delavec bo imel v prihodnje možnost v vseh okoljih odločanja o njegovi disciplinski odgovornosti podati svoj zagovor, lahko bo sam odločal o možnosti skrajšanega postopka, v primeru izrečenega disciplinskega izreka pa so po tem pravilniku najvišje možne denarne kazni primerjalno nižje kot v drugih okoljih. Glede na to, da smo med prvimi v državi to področje znotraj podjetja uredili s pravilnikom, pa to že samo po sebi pomeni varstvo delavčevih pravic, ker onemogoča samovoljno vodenje postopkov in izrekanje disciplinskih sankcij delodajalca.

S sprejemom tega pravilnika smo storili velik korak k varovanju pravic naših članov v navedenih postopkih. Kljub temu pa bi bilo še najbolje, da bi ta pravilnik čim redkeje uporabljal.

Zdenko Lorber

Smučarski izlet v Schladming

NAVDUŠUJOČA PROSTRANOST SMUČIŠČ

Zadnja leta smo se člani območnega odbora Maribor pri organizaciji smučarskega izleta odločali za avstrijsko smučarsko središče Koralpe. Ker pa se kljub vsemu lepemu iste lokacije enkrat navličaš, smo se letos odločili za spremembo. S smučarskih tekmovanj znano in uveljavljeno smučarsko središče v Schladmingu je bilo prava vaba za smuka željne člane,

tako da ni bilo posebnih težav s tem, ali nam bo uspelo napolniti avtobus.

Ker je bila pot dolga, se je bilo treba nanjo odpraviti zgodaj. Že med vožnjo nam je spremljevalec razdelil zemljevide smučišč in nam na kratko orisal velik kompleks med sabo povezanih 115 kilometrov smučarskih prog. Še najbolj smo si zapomnili njegov napotek, da naj poskušamo smu-

čati v parih ali manjših skupinah. Obstaja namreč možnost, da se na tako velikem smučišču izgubiš. Večina se nas je dopoldne smučala na hribovju Planai, ki poleg smučarskih prog hribovja Hochwurzen, Hauser-Kaibling in Reiteralma zaokrožuje smučarski kompleks Schladming. Tista o možnosti, da se lahko kdo izgubi, se je pokazala kot točna, saj smo ob dogovor-

jenem času, ki smo ga načrtovali za skupno malico ob avtobusu, pogrešali kar nekaj kolegov. Pozneje se je pokazalo, da so imeli težave z iskanjem prave povezovalne sedežnice, ki te popelje v dolino. Po malici iz nahrbtnikov smo preizkusili še del drugega kompleksa smučišč. Sedežnice na smučišču ponujajo foteljsko vožnjo na vrh, smučišča sama pa omogočajo slehernemu smučarju najti primerno smuko. Medtem ko smo se trudili preizkusiti kar največ terenov, smo pozabili na čas in utrujenost. Ob koncu dneva nam je seveda utrujenost pustila posledice, a kaj ko je bilo tako mikavno vedno znova doživljati prijetno smuko lepega dne.

Ob četrty uri smo se ob avtobusu ponovno zbrali vsi, ki se smo sicer čez dan na smučišču redko videvali. Med vožnjo domov smo, tako že običajno, izpraznili vso »tekočo« prtljago, ki nam je ni uspelo porabiti čez dan. Prepričan sem, da bo podobna zasedba avtobusa v Schladming romala spet prihodnje leto.

Zdenko Lorber »Smučarski izlet«

Pomočnik strojevodje iz Maribora Karl Rotman, zmagovalec akcije Pohorje, moj hrib

V ENEM LETU 390 VZPONOV NA POHORJE

V Mariboru že štirinajsto leto zapored poteka akcija Pohorje, moj hrib, katere poglobitni namen je, da k dejavnemu in zdravemu načinu življenja pritegne čim več Mariborčanov in okoličanov. V sklopu te akcije sodi tekmovanje v številu letnih vzponov na Pohorje oziroma natančneje do motela Bellevue. Ob motelu je nameščena skrinjica, v katero pohodniki mečejo listke za vsak vzpon. Listki se vsak dan redno pobirajo iz nabiralnika, seštevek vzponov pa na koncu leta določi zmagovalca, ki se je največkrat povzpел na ta hrib. V akciji, v kateri je lani sodelovalo več kakor 300 udeležencev, je z največ vzponi – kar 390 – slavil naš kolega, pomočnik strojevodje Karl Rotman.

Kot je dejal za dnevnik Večer, se je po svojem štiridesetem letu odločil, da mora nekaj storiti za svoje zdravje. Predvsem pa si je želel izgubiti nekaj kilogramov. Prvotna želja, tj. bolje paziti na svoje zdravje (shujšal je za 30 kilogramov), je pozneje prerasla v ljubezen, tako da na Pohorje zdaj redno zahaja že od leta 2001. Včasih se za vzpon odloči tudi večkrat na dan, ne glede na uro ali letni čas. Nikoli pa za vzpon in spust ne porabi več kakor eno uro.

Našemu kolegu Karlu k naslovu prvaka vzponov za leto 2004 namenjamo iskrene čestitke. Obenem pa ga dajemo kot zgled vsem nam, ki v vsakdanji ihti naredimo premalo zase. Možnosti, zaživeti bolj zdravo, se nam vedno ponujajo. Le izrabiti jih moramo.

NOVI ZAKON O DOHODNINI

Kot vam je verjetno že vsem znano, je 1. januarja letos začel veljati nov Zakon o dohodnini, ki je prinesel določene novosti v obračunu plač in drugih prejemkov iz delovnega razmerja.

Bistvena sprememba je, da so olajšave določene za vse dohodninsko leto naprej, in sicer v zneskih, in ne več v odstotkih, ter se med dohodninskih letom ne spreminjajo.

Splošna davčna olajšava se za leto 2005 prizna vsakemu delavcu v višini 564.400 tolarjev na leto oziroma 47.033,33 tolarjev na mesec.

Posebne davčne olajšave se priznajo delavcem, ki vzdržujejo družinske člane, in znašajo:

- za prvega vzdrževanega otroka 474.900 tolarjev na leto oziroma 39.575 tolarjev na mesec
- za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo in ima pravico do dodatka za nego otroka v skladu z zakonom o starševskem varstvu in družinskih prejemkih, 1.720.800 tolarjev na leto oziroma 143.400 tolarjev na mesec
- za drugega otroka se olajšava za prvega otroka poveča za 41.300 tolarjev in znaša 516.200 tolarjev na leto oziroma 43.016,66 tolarjev na mesec
- za tretjega otroka se olajšava za prvega otroka poveča za 213.400 tolarjev in znaša 688.300 tolarjev na leto oziroma 57.358,33 tolarjev na mesec
- za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana (ne otroka) znaša olajšava 474.900 tolarjev na leto oziroma 39.575 tolarjev na mesec.

Bistvena sprememba je, da je dohodninska lestvica določena za vse leto naprej v absolutnih zneskih, ki se med dohodninskim letom ne spreminjajo.

Za leto 2005 je določena naslednja dohodninska lestvica za izračun akontacije dohodnine:

Če znaša davčna osnova nad do		Znaša dohodnina		
	108.333		16 %	
108.333	211.667	17.333	+33 %	nad 108.333
211.667	428.333	51.433	+38 %	nad 211.667
428.333	860.833	133.767	+42 %	nad 428.333
860.833		315.417	+50 %	nad 860.833

NOVA UREDBA O VIŠINI POVRAČILA STROŠKOV V ZVEZI Z DELOM IN DRUGIH DOHODKOV, KI SE NE VŠTEVAJO V DAVČNO OSNOVO

Prav tako je 1. januarja začela veljati Uredba o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih dohodkov, ki se ne všteto v davčno osnovo.

Uredba prinaša nekatere novosti, ki se nanašajo na višino povračil stroškov v zvezi z delom, povračil stroškov v zvezi s službenim potovanjem in drugih dohodkov, ki se ne všteto v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja.

1. Prehrana med delom

Povračilo stroškov za prehrano do 1.200 tolarjev na dan se ne všteto v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja. Sedanja višina ne presega navedenega zneska.

2. Prevoz na delo in z dela

Uredba določa najvišji znesek za uporabo lastnega avtomobila za prevoz na delo in z dela, ki znaša 31 tolarjev za vsak polni kilometer. Višina povračila za december 2004 za uporabo lastnega avtomobila po 229. členu KPDŽP ne presega tega zneska.

3. Dnevnice

Po uredbi so spremenjene višine dnevnic, ki zdaj znašajo:

- dnevnic nad 12 ur do 24 ur 3.600 SIT
- dnevnic nad 8 ur do 12 ur 1.800 SIT
- dnevnic nad 6 ur do 8 ur 1.260 SIT

Višine dnevnic, določene s tarifno prilogo h KPDŽP, presegajo te višine, zato je treba razliko izkazati v davčni osnovi.

4. Terenski dodatek

Glede terenskega dodatka prinaša uredba zelo pomembno vsebinsko spremembo. Uredba določa, da mora upravičenec do terenskega dodatka izpolnjevati pogoj, da najmanj dva dni zaporedoma dela in prenočuje zunaj kraja svojega običajnega prebivališča in zunaj kraja sedeža delodajalca. Glede na navedeno je očitno, da se bo terenski dodatek, izplačan delavcem, v celoti všteto v davčno osnovo. Nespremenjena pa ostane določitev 231. člena KPDŽP, ki določa najvišjo dnevno vrednost terenskega dodatka, ki je znašala za december 2004 947,40 tolarjev.

5. Jubilejne nagrade

Vrednost jubilejnih nagrad po 223. členu KPDŽP izplačanih pri plači za december 2004, ni presegala zneska določenega z uredbo.

8. Odpravnina ob upokojitvi

Odpravnina ob upokojitvi se ne všteto v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja do višine 825.000 tolarjev.

Enak znesek velja tudi v primeru smrti delavca ali njegovega družinskega člana. Uredba obravnava ta znesek kot solidarnostno pomoč, in ne kot odpravnino delavčevi družini ob smrti delavca.

9. Solidarnostna pomoč

Sedanja višina solidarnostne pomoči ne presega zneska iz uredbe, ki znaša 300.000 tolarjev.

Po KPDŽP se ob smrti delavca izplača njegovi družini poleg odpravnine tudi solidarnostna pomoč, ki pa po novi uredbi ni izvzeta iz obdavčitve. Zato se solidarnostne pomoči, ki so izplačane ob smrti delavca, v celoti všteto v davčno osnovo.

Glede na to, da velja, da je dohodek prejet, ko je izplačan fizični osebi, so bile navedene spremembe upošteevane že pri obračunu plače za december 2004, ki je bila izplačana v dohodninskem letu 2005.

Anastazija Polše

PRAKTIČNI PRIMER IZRAČUNA PLAČE PO NOVEM ZAKONU O DOHODNINI

bruto	375.537,00	375.537,00	375.537,00	375.537,00	375.537,00	375.537,00
+ D4 znesek nad uredbo (terenski)	9.653,00	9.653,00	9.653,00	9.653,00	9.653,00	9.653,00
Skupaj za izračun davkov in prispevkov	385.190,00	385.190,00	385.190,00	385.190,00	385.190,00	385.190,00
prispevki skupaj (22,10 %)	- 85.126,99	- 85.126,99	- 85.126,99	- 85.126,99	- 85.126,99	- 85.126,99
olajšave (iz spodnjega dela tabele)	- 47.033,33	- 86.608,33	- 126.183,33	- 129.625,33	- 169.200,33	- 226.558,33
SKUPAJ (osnova za davek)	253.029,68	213.454,68	173.879,68	170.437,68	130.862,68	73.504,68
znesek po lestvici (začetni)	- 211.667,00	- 211.667,00	- 108.333,00	- 108.333,00	- 108.334,00	-
Osnova za izračun zgornjega davka	41.362,68	1.787,68	65.546,68	62.104,68	22.528,68	73.504,68
ZNESEK x % po lestvici = zgornji davek	15.717,82	679,32	21.630,40	20.494,54	7.434,46	11.760,75
bruto (brez D4)	375.537,00	375.537,00	375.537,00	375.537,00	375.537,00	375.537,00
spodnji davek (po lestvici)	- 51.433,00	- 17.333,00	- 17.333,00	- 17.333,00	- 17.333,00	-
zgornji davek	- 15.717,82	- 679,32	- 21.630,40	- 20.494,54	- 7.434,46	- 11.760,75
Prispevki	- 85.126,99	- 85.126,99	- 85.126,99	- 85.126,99	- 85.126,99	- 85.126,99
NETO	223.259,19	272.397,69	251.446,61	252.582,47	265.642,55	278.649,26
% zgornjega davka (po lestvici)	38 %	38 %	33 %	33 %	33 %	16 %
OLAJŠAVE						
splošna olajšava	47.033,33	47.033,33	47.033,33	47.033,33	47.033,33	47.033,33
olajšava - 1. otrok	-	39.575,00	39.575,00	39.575,00	39.575,00	39.575,00
olajšava - 2. otrok	-	-	-	43.017,00	43.017,00	43.017,00
olajšava - 1 vzdrževan druž. član	-	-	39.575,00	-	39.575,00	39.575,00
olajšava - 3. otrok	-	-	-	-	-	57.358,00
skupaj znižanje davčne osnove	47.033,33	86.608,33	126.183,33	129.625,33	169.200,33	226.558,33

Budnik

Časopis BUDNIK izdaja Sindikat strojevodij Slovenije.

Odgovorni urednik:
Drago Torej

Glavni urednik:
Zdenko Lorber

Tajnica uredništva:
Nastja Polše

Tisk:
Slavko Kodrič, s.p.

Časopis izhaja mesečno v nakladi 1.200 izvodov

Naslov uredništva:
SSSLO Ljubljana, Trg OF 7, 1000 Ljubljana.
01/2313-424; ŽAT (0129) 12-671, 12-591.
E-mail: budnik@slo-zeleznice.si

Ministrstvo za kulturo izdaja na osnovi 13. točke tarifne št. 3
Tarife davka od prometa proizvodov in storitev in na osnovi
Zakona o prometnem davku (Ur. listi RS, št. 4/92, 9/92, 14/
92, 12/93, 71/93, 26/94, 35/94, 16/96, strojevodij
Slovenije, Trg OF 5/a, Ljubljana z dne 10. 06. 1998 naslednje

MNENJE

glasilo Sindikata strojevodij Slovenije šteje med proizvode, za katere se plačuje 8 % davek od prometa proizvodov.

V prihodnji številki bomo podrobneje predstavili novoizvoljene člane organov Sindikata strojevodij Slovenije

Malo za šalo, malo za res

ZAMUJANJE

»Gospod Kunej, še vedno zamujate v službo! Kaj vam nisem rekel že desetkrat, da si kupite večjo budilko?«

»Saj sem jo kupil, pa zvoni, zlodej, zmeraj takrat, ko še spim ...«

ZASLUŽIL SI JE

Mož se po kosilu odpravi k zasluženemu počitku.

»Dragi, dopoldne je bil pri nas nek revček in sem mu dala malo juhe in nekaj tolarjev.«

»Je juho pojedel?«

»Je!«

»Potem si je pa prislužil tiste tolarje.«

NI RAZLIKE

»Dobro razpoložena se prijatelja pogovarjata ob kozarčku: »Veš kaj? Slišal sem, da so rdečelaske bolj strastne od blondink.«

»A res? Moja stara je bila že oboje, pa nisem opazil nobene razlike!«

KUHARSKA

»Draga, s čim si polnila gosko,« vpraša mož ženo, ki se še uči kuharskih veščin.

»Zakaj bi jo pa polnila? Saj sploh ni bila prazna!«

SAFARI

»Ali gresta res na safari v Kenijo? Kaj pa boš naredil, če ženo napade lev?«

»Branil ga bom, reveža, saj ne more poznati vseh turistov!«

NARAŠČAJ

»Žena, nekaj morava ukreniti, da ne bomo imeli vsako leto naraščaja.

Jaz se bom preselil v drugo sobo!«

»Če misliš, da bo to kaj pomagalo, bom še jaz prestavila svojo posteljo tja.«

ZVEDAVI OTROK

»Ati, zakaj si se poročil ravno z mojo mamico?« zanima Metko.

»Poglej jo, pametno punčko! Tudi ti se že sprašuješ!«

ALKOHOLIK

»Torej, gospod zdravnik, vi mislite, da sem jaz alkoholik?«

»No recimo malo drugače: če bi bil jaz steklenica slivovke, si ne bi upal biti sam z vami v sobi.«

